

forsorg, og dette kan kun sikres gennem nedlæggelse af kapacitet i anstalterne. Derfor hører også forslaget om at indrette statsfængslerne i Horsens og Vridsløselille til museer med til den første gruppe, idet der her peges på, hvor vi mener at aftrapningen skal starte.

Den anden gruppe omfatter mere generelt *de indsattes demokratiske rettigheder*. Der foreslås oprettet tilsyn med anstalter og arresthuse, og det foreslås, at kompetencen til at træffe beslutninger om selve strafafsoningen lægges uden for de administrative myndigheder. Endelig ønskes det præciseret, at idømt frihedsstraf ikke indebærer yderligere konsekvenser, og her tænkes især på, at mange tidligere strafafsonere forhindres i at bevare deres bolig, og at deres muligheder på arbejdsmarkedet er begrænsede.

Det er et generelt problem, at de indsatte i fængslerne er totalt retsløse, ... og derfor foreslås oprettet lokale tilsyn, som har ret og pligt til at aflægge uanmeldte besøg og dermed forebygge overgreb. Men samtidig skal disse tilsyn også generelt påse forholdene.

Værre bliver det, når disse konfrontationer – og overtrædelser af det middelalderlige disciplinærsystem i det hele taget – afgøres af den ene part uden ankemulighed. Det samme gælder en lang række andre afgørelser.

— — —

Det foreslås derfor, at der oprettes et organ med kompetence til at træffe afgørelse om spørgsmål omkring fuldbyrdelsen, men VS har ikke lagt sig fast på, om det bør være en ombudsmandsinstitution, et nævn, en lokal voluntørordning, eller kompetencen helt eller delvis skal tillægges de nuværende domstole.

Den tredje gruppe forslag drejer sig om *de indsattes forbindelse til omverdenen*, og her tænkes især på selve reglerne for udgangstilladelser og prøveløsladelser. Spørgsmålet om de indsattes uhindrede kommunikation med folketingets medlemmer ligger i forlængelse heraf. I de seneste måneders kriminalpolitiske debat har netop spørgsmålet om udgangstilladelserne og prøveløsladelserne været centralt placeret. Justitsministeren har ønsket at begrænse dem i et ikke nærmere præciseret omfang. VS foreslår derimod mere liberale regler, og hensigten er både at gøre strafafsoning mere human og opnå en lavere recidivprocent ved at undlade at afvæne de indsatte fra kontakten til det samfund, som de trods alt skal leve i efter afsoningen. De nuværende restriktive regler modvirker efter vores opfattelse dette hensyn.

Endelig er der en fjerde gruppe, som omhandler *forholdene under selve fængselsopholdet*. Fælles for dem er, at det skal være mindre udmygende at være indsat, og også dette forhold berører recidivrisikoen. En ydmygende behandling under et fængselsophold gør efter vores opfattelse et menneske dårligere egnet til at fungere sammen med andre mennesker og under regler, som gælder for den fælles adfærd i samfundet.